

جمعه 29 خرداد 1394 - 2 رمضان 1436 - 19 ژوئن 2015

خلع ید غارتگران انگلیسی از صنعت نفت ایران و روزخلع ید ...

* 29 خرداد در گذر تاریخ

* خلع ید غارتگران انگلیسی از صنعت نفت ایران و روزخلع ید (1330 ش)
اشاره:

پس از تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت ایران در 29 اسفند 1329، هیئتی متشکل از کارشناسان ایرانی، اداره امور اجرائی شرکت ملی نفت ایران را به عهده گرفت. با تشکیل این هیئت، بنا به پیشنهاد آیت‌الله کاشانی و دکتر مصدق و تصویب مجالس شورای ملی و سنای ایران، از شرکت نفت انگلیس خلع ید شد. بدین ترتیب در 29 خرداد ماه 1330، این روز، روز خلع ید از شرکت نفت انگلیس نام گرفت. در این روز، مردم مسلمان ایران پس از مبارزه و فداکاری بسیار به یک پیروزی درخشان دست یافتند و استعمار خارجی و استبداد داخلی را وادار به عقب نشینی کردند. در پی خلع ید از شرکت نفت انگلیس، کارکنان خارجی این شرکت که بیش از چهار هزار و پانصد نفر بودند، به طور دست جمعی از ایران خارج شدند. در پی آن، دولت انگلیس، دست به اقدامات سیاسی وسیعی زد و ایران را تهدید نظامی کرد.

* درگذشت اندیشمند مسلمان «دکتر علی شریعتی» (1356 ش)
اشاره:

دکتر علی شریعتی در سال 1312 شمسی در شهرستان مزینان در استان خراسان متولد شد. وی پس از اتمام تحصیلات ابتدائی و متوسطه، راهی پاریس شد و در آنجا موفق به اخذ دکترای جامعه‌شناسی گردید. او در ضمن تحصیل در فرانسه، جهت آزادی کشور مسلمان‌نشین الجزایر نیز کوشش‌های چشمگیری داشت. دکتر در سال 1343 به ایران بازگشت و بلافاصله به خاطر مبارزاتی که علیه رژیم ستم‌شاهی انجام داده بود دستگیر و روانه زندان شد. پس از آزادی از زندان ضمن اشتغال به تدریس، به سخنرانی‌های روشنگرانه همت گماشت. در این زمان، شریعتی مبارزات خود را با برگزاری جلسات سخنرانی و بحث، در حسینیه ارشاد تهران ادامه داد. او در کنار استادان و متفکرانی نظیر استاد شهید مرتضی مطهری و باهنر، حسینیه ارشاد را به پایگاهی جهت تغذیه فکری نسل جوان تبدیل نمودند. دکتر شریعتی به امام خمینی(ره) علاقمند بود و محقق فعال به شمار می‌رفت، به طوری که در طول زندگی کوتاه خود، بیش از 200 اثر به صورت کتاب، جزوه و مجموعه نوار سخنرانی از خود به جای گذاشت. فعالیت‌های فرهنگی دکتر شریعتی، سبب دستگیری مجدد او گردید و پس از آزادی، در تاریخ 16 اردیبهشت 1356 به لندن مسافرت کرد و در 29 خرداد همان سال در آن شهر به طرز مشکوکی درگذشت. بدنش را پس از چند روز به سوریه منتقل کرده و در زینبیه به خاک سپردند. برخی سخنان و نوشته‌های وی در عین داشتن نکات بدیع و احساس برانگیز، در خور تأمل و نقد می‌باشند.

* سقوط منطقه مهران توسط منافقین و با پشتیبانی ارتش عراق
در اواخر جنگ (1367 ش)
اشاره:

منطقه استراتژیک مهران، یکی از جبهه‌های مهم ایران در استان ایلام بود که طی دوران جنگ، چندین بار از جانب دو طرف، دست به دست شد. عراق که در اواخر جنگ با پشتیبانی بسیار غرب و به ویژه آمریکا، به پیشرفته‌ترین تسلیحات نظامی مجهز شده بود، تصمیم گرفت تا بار دیگر این منطقه را اشغال نماید. از این رو، ارتش عراق در اقدامی مشترک با منافقین، در 29 خرداد 67 به مهران حمله کرد و این شهر را به اشغال خود درآوردند. پس از آن نیروهای منافقین با برخورداری از حمایت یگان‌های دشمن، وارد شهر مهران شدند.

* شهادت آیت الله «میرزا علی غروی تبریزی» توسط دژخیمان
بعث عراق در کربلا (1377 ش)
اشاره:

آیت الله میرزا علی غروی تبریزی در سال 1309 ش (1349 ق) در تبریز به دنیا آمد. وی علی رغم از دست دادن پدر در طفولیت، در چهارده سالگی وارد حوزه علمیه قم شد. آیت‌الله غروی پس از پنج سال اقامت در قم، جهت اخذ دانش بیشتر و ارتباط با باب علم، رهسپار نجف گردید و از استادانی همچون آیت الله سید ابوالقاسم خویی و میرزا باقر زنجان‌ی بهره برد. او در عین تحصیل، به تدریس نیز می‌پرداخت و پس از چندی،

حوزه مستقلی برای تدریس خارج تأسیس نمود. آیت‌الله غروی دارای بیانی روشن و قلمی گویا بود و سخت‌ترین و سنگین‌ترین مطالب فقهی را با روشن‌ترین عبارات تبیین می‌کرد. از این فقیه برجسته آثار متعددی بر جای مانده است که التثقیح در دوازده جلد شامل تقریر درس آیت الله خویی، شرح استدلالی مکاسب، رساله‌ای در قاعده طهارت و رساله‌ای در قاعده قضا از آن جمله است. سرانجام این عالم بزرگوار در حالی که کمتر از دو ماه از شهادت آیت‌الله شیخ مرتضی بروجردی توسط دژخیمان بعث عراق می‌گذشت در 29 خرداد 1377 برابر با 24 صفر 1419 ق در حالی که از زیارت حرم امام حسین(ع) مراجعت می‌نمود مورد هدف مزدوران خون‌آشام بعث قرار گرفت و به همراه جمعی از یاران، در 68 سالگی به فیض شهادت نائل آمد.

* تولد رضا کیانیان بازیگر

سینما

و تلویزیون (1330ش)

اشاره:

کیانیان در سال ۱۳۳۰ در تهران به دنیا آمد و در سه سالگی با خانواده به مشهد نقل مکان کرد. وی فارغ التحصیل تئاتر از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران است. از سال ۱۳۴۵ بازیگری تئاتر را آغاز کرد.

* ثبت برج شبلی دماوند

از سده 5 هجری قمری به شماره 920 در فهرست آثار ملی ایران

اشاره:

برج شبلی از آثار قرون چهارم و پنجم هجری قمری در دوران سلجوقی که در منتهی الیه قسمت شرقی شهر دماوند به شکل یک بنای منفرد روی تپه ای واقع شده است. این برج از آثار قرون 4 و 5 قمری و از دوران سلجوقی است و در فهرست آثار ملی با شماره 920 و در سال 1351 به ثبت رسیده است. برج شبلی ابتدا بصورت 8 ضلعی ساخته شد ولی در دوران بعدی آجرکاری به سبک سلجوقیان روی آن انجام شده است. این بنای تاریخی ارزشمند که تقریباً 10 متر ارتفاع دارد،

یک برج آرامگاهی آجری 8 ضلعی با پشتیبان‌های مدور در گوشه‌های آن است. بدنه برج، گره چینی و تزیینات آجری زیبایی دارد و گنبد آن که مخروطی شکل و 8 ترک است با زاویه تند به طرف رأس متمایل می‌شود. نمای قسمت بالای سردر، شامل 2 طاقچه افقی با زیر طاق مقرنس‌کاری شده و یک فضای چهارگوش افقی در بالای آن است که به احتمال، محل قرارگیری کتیبه بوده است. بالای این قسمت صفحه مربع شکلی قرار دارد که با آجرچینی مرکب از 4 ستاره پر شده است. اتاق آرامگاه مدور و سردابه‌های 4 گوش با طاق هلالی شکل، جلوه خاصی به این اثر بخشیده است. این برج را می‌توان با بناهای عصر سامانی در بخارا مقایسه کرد و قدمت آن را به بیش از قرن پنجم هجری نسبت داد.

* درگذشت بهمن سرکاراتی عضو پیوسته فرهنگستان زبان

و ادب فارسی (1392ش)

اشاره:

بهمن سرکاراتی متولد سال 1316 و دارای مدرک دکتری در رشته زبان‌شناسی و فرهنگ و زبان‌های باستانی بود. وی در سال 1370 به عضویت پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی درآمد و از آن زمان تا کنون، علاوه بر عضویت پیوسته، در مقطعی مدیریت گروه زبان‌های ایرانی و همچنین معاونت علمی و پژوهشی فرهنگستان زبان و ادب فارسی را نیز عهده‌دار بود. از دیگر فعالیت‌های شادروان سرکاراتی می‌توان به عضویت در هیئت امنای بنیاد ایران‌شناسی، عضویت در شورای علمی این بنیاد، معاونت پژوهشی بنیاد ایران‌شناسی، مدیریت گروه زبان‌شناسی دانشگاه تبریز و تدریس در این دانشگاه، عضویت در کارگروه پژوهشی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز، ریاست انتشارات و روابط دانشگاهی تبریز، عضویت در کارگروه مرکزی کنگره سالانه تحقیقات ایرانی، ریاست مرکز آموزش زبان دانشگاه تبریز، و مشاوره عالی کتابخانه ملی ایران اشاره کرد. بهمن سرکاراتی صاحب تألیفات متعدد در حوزه‌های زبان‌شناسی و زبان‌های باستانی بود که برخی از این آثار عبارت‌اند از: اوستا و هنر نو؛ کارنامه شاهان در روایات سنتی ایران (ترجمه)؛ دین ایرانی بر پایه متن‌های معتبر یونانی (ترجمه)؛ اسطوره بازگشت جاودانی (ترجمه)؛ سایه‌های شکارشده (شامل 20 مقاله)؛ مقدمه‌ای بر فلسفه‌ای از تاریخ (ترجمه)؛ بررسی جامع زبان فارسی باستان و آثار بازمانده آن؛ بررسی سه فرگرد وندیداد؛ اصطلاحات خویشاوندی در زبان‌های ایرانی. وی همچنین صاحب بیش از سی‌وپنج مقاله در موضوعات مختلف ادبی و زبانی و تاریخی بود.

* 19 ژوئن در گذر تاریخ

* کشف سرزمین پاناما

در امریکای مرکزی (1501م)

* آزمایش پرواز اولین
بالغرد جهان (1877م)

* کودتای سرهنگ «بومدین»
علیه دولت «احمد بن بلا»
رئیس جمهور الجزایر (1965م)

* تولد «بلز پاسکال» فیلسوف و ریاضی‌دان مشهور فرانسوی (1623م)

* اعدام «ماکسیمیلیان» شاهزاده اتریشی توسط آزادی‌خواهان مکزیک (1867م)